

forældrene eller bekendte – hvis der er bestemte grunde til at antage, at der gives meddelelser til eller fra den mistænkte fra disse personers telefoner.

Med hensyn til, *hvilke samtaler* der vil kunne aflyttes, bemærkes, at retskendelser om indgreb i meddelelseshemmeligheden omfatter alle telefonsamtaler, der inden for en bestemt periode føres fra en nærmere angivet telefon, som politiet har en særlig mistanke om vil blive benyttet i forbindelse med en forbrydelse. Herved rammer indgrebet altså også alle de personer, der uden at have nogen forbindelse med forbrydelsen ringer op til eller fra den pågældende telefon. Det fremgår af bestemmelsen forarbejder, at dette må anses for uundgåeligt, da det ikke er muligt at foretage en snævrere afgrænsning af det tilladelige »lytteområde« end de samtaler, der føres over en bestemt telefon, jf. betænkning nr. 1023/1984 side 59.

2.2.2. Den generelle regel i retsplejelovens § 783, stk. 1, 2. pkt., om, at der i en kendelse om telefonaflytning eller teleoplysning skal anføres de telefonnumre, som indgrebet angår, suppleres af retsplejelovens § 783, stk. 2.

Efter denne bestemmelse kan der i rettens kendelse om telefonaflytning eller teleoplysning ud over bestemte telefonnumre anføres den person, som indgrebet angår (den mistænkte), hvis efterforskningen angår en overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 (forbrydelser mod statens sikkerhed og selvstændighed og mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.). En sådan retskendelse giver politiet mulighed for – inden for den periode, som kendelsen omfatter – at iværksætte aflytning af alle de telefonnumre, der er bestemte grunde til at antage bliver benyttet af den mistænkte. Politiet behøver således ikke løbende indhente nye retskendelser, hvis den mistænkte f.eks. ofte skifter mobiltelefon.

Hvis der i en retskendelse om telefonaflytning mv. ud over bestemte telefonnumre også anføres den person, indgrebet angår, skal politiet snarest muligt efter udløbet af den periode, retskendelsen omfatter, underrette retten om de telefonnumre, der er blevet aflyttet, og som ikke er anført i kendelsen. Hvis særlige forhold taler for det, skal underretning ske senest 24 timer efter indgrebets iværksættelse. Det gælder efter bestemmelsens forarbejder navnlig, hvor særlige principielle hensyn kan siges at gøre sig gældende, f.eks. hvor der måtte opstå spørgsmål om aflytning af telefoner, der (også) anvendes af advokater, læger eller journalister, eller telefoner på den mistænkte arbejdsplads, der også anvendes af andre end den mistænkte. Underretningen skal indeholde en angivelse af de bestemte grunde, der er til at antage, at der fra de pågæl-

dende telefonnumre gives meddelelser til eller fra den mistænkte.

Retten underretter den beskikkede advokat, jf. retsplejelovens § 784, stk. 1, der herefter kan indbringe spørgsmålet om lovligheden af indgrebet for retten. Retten træffer afgørelse ved kendelse. Burde indgrebet efter rettens opfattelse ikke være foretaget, skal retten give meddelelse herom til Justitsministeriet.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 783, stk. 2, om, at der i visse tilfælde i kendelser om telefonaflytning og teleoplysning ud over bestemte telefonnumre også kan anføres den person, indgrebet angår, blev indsat ved lov nr. 542 af 8. juni 2006 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.). Der henvises til lovforslag nr. L 217 (folketingsåret 2005-06), jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 7137, tillæg B, side 1721, samt Folketingets forhandlinger, side 5681, 7850 og 8147.

Om baggrunden for reglen fremgår det af lovforslagets bemærkninger bl.a., at der siden reglerne om indgreb i meddelelseshemmeligheden blev revideret for ca. 20 år siden, er sket en voldsom teknologisk udvikling inden for tele- og internetkommunikation. Omfanget af denne udvikling illustreres ikke mindst af de senere års fremvækst af en mangfoldighed af nye kommunikationsmidler som f.eks. mobiltelefoner, talletidskort, e-mail, internet-chat og IP-telefoner. Disse mange nye former for tele- og internetkommunikation anvendes i dag som helt sædvanlige kommunikationsmidler af en meget stor del af befolkningen. Samtidig udvides udbudet på telemarkedet hele tiden med videreudviklede og helt nye kommunikationsmidler.

Det anføres videre i lovforslagets bemærkninger, at den hastige teknologiske udvikling indebærer betydelige udfordringer for politiet i forbindelse med efterforskning af de mange former for kriminalitet, hvor der kan være behov for at skaffe sig oplysninger om en mistænks kommunikation med andre. Politiet må således ofte indhente et større antal retskendelser vedrørende samme mistænkte, herunder kendelser på andre personers – f.eks. familiemedlemmers eller arbejdsgiveres – telefonnumre, som den mistænkte har adgang til.

Det anføres i den forbindelse, at det er politiets erfaring, at mange mistænkte forsøger at sløre deres handlinger ved at anvende flere forskellige kommunikationsmidler og f.eks. løbende udskifte mobiltelefoner eller SIM-kort. Det fremgår, at Politiets Efterretningstjeneste har oplyst, at det ikke er usædvanligt, at mistænkte, som tjenesten har behov for at overvåge, benytter sig af et stort antal forskellige telefoner eller